

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติของข้าราชการทหาร สังกัดกรมสนับสนุน กองพลทหารราบที่ 9 ต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 1) เพื่อศึกษาความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติของข้าราชการทหาร สังกัดกรมสนับสนุน กองพลทหารราบที่ 9 ต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2) เพื่อเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติของข้าราชการต่อปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติของข้าราชการทหาร สังกัดกรมสนับสนุน กองพลทหารราบที่ 9 ต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ข้าราชการทหาร สังกัดกรมสนับสนุน กองพลทหารราบที่ 9 ทั้งหมด จำนวน 306 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random Sampling) ในแต่ละชั้นภูมิใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple random Sampling) จาก 6 หน่วยงาน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ประมวลผล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไปของข้าราชการทหาร สังกัดกรมสนับสนุน กองพลทหารราบที่ 9 ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic Mean) ค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 2) สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test และ F-test ซึ่งผลการศึกษาศาสามารถสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 30.1 รองลงมา คือ มีอายุตั้งแต่ 40 - 49 ปี, 30 - 39 ปี และ อายุ 20 - 29 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.7, 22.2 และ 18.0 ตามลำดับ ในส่วนของสถานภาพสมรส กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส รองลงมา คือ โสด และแยกกันอยู่ คิดเป็นร้อยละ 72.5, 20.3 และ 7.2 ตามลำดับ ด้านระดับการศึกษาสูงสุด ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 67.3 รองลงมา เป็นระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 32.0 และ 0.7 ตามลำดับ ด้านรายได้ส่วนต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ 10,001 - 20,000 บาท

คิดเป็นร้อยละ 67.3 รองลงมา มีรายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท, 20,001 - 30,000 บาท 30,001 - 40,000 บาท และตั้งแต่ 40,001 บาทขึ้นไป น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 18.3, 9.8, 3.6 และ 1.0 ตามลำดับ ด้านระดับชั้นยศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับยศชั้นประทวน คิดเป็นร้อยละ 78.4 รองลงมา ระดับชั้นสัญญาบัตร คิดเป็นร้อยละ 21.6 ตามลำดับ ด้านหน่วยงานที่สังกัด ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างอยู่ในสังกัด พัน.ชบร.กรม สน.พล.ร.9 คิดเป็นร้อยละ 32.7 รองลงมา สังกัด พัน.สร.กรม สน.พล.ร.9 พัน.ขส.กรม สน.พล.ร.9 ร้อย.บก.กรม สน.พล.ร.9 ร้อย.สปร. กรม สน.พล.ร.9 และ สง.สล.กรม สน.พล.ร.9 น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19.6, 18.0, 17.6, 10.1 และ 2.0 ตามลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความสำคัญของความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่มีต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การวิเคราะห์ข้อมูลระดับความสำคัญของความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่มีต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการวิจัยครั้งนี้ ได้แบ่งระดับความสำคัญของความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่มีต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการรับรู้ในเนื้อหาสาระ 2) ด้านความเข้าใจในเนื้อหาสาระ 3) ด้านการนำมาใช้ประโยชน์ 4) ด้านการนำมาปรับใช้ 5) ด้านการขยายองค์ความรู้ โดยการวิจัยนี้ใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ประกอบด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และระดับของปัจจัยทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมของระดับความสำคัญของความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่มีต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 ส่วนทัศนคติที่มีต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการนำมาปรับใช้ ด้านการนำมาใช้ประโยชน์ ด้านการขยายองค์ความรู้ ด้านความเข้าใจในเนื้อหาสาระ อยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77, 3.56, 3.46 และ 2.96 ตามลำดับ ส่วนความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่มีต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการนำมาปรับใช้ ด้านการรับรู้ในเนื้อหาสาระ อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 ตามลำดับ

การวิเคราะห์และการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผลการวิเคราะห์และทดสอบสมมติฐานการวิจัยตามสมมติฐานที่ได้กำหนดขึ้น มีรายละเอียดดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ข้าราชการทหารที่มีอายุที่ต่างกันมีความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกัน พบว่า เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย โดยอายุที่แตกต่างกัน มีผลต่อความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหาร สังกัดกรมสนับสนุน กองพลทหารราบที่ 9 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ 0.05 ($F = 5.148$, $Sig = 0.002$) ได้ทำการทดสอบการเปรียบเทียบ ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยหลาย ๆ คู่ ในเวลาเดียวกัน (Multiple Comparison) พบว่า ข้าราชการทหารที่มีอายุ 30 - 39 ปี มีความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงน้อยกว่าข้าราชการทหารที่มีอายุ 40 - 49 ปี อย่างมีนัยสำคัญ 0.05 (ผลต่างค่าเฉลี่ย = 0.06, $Sig = 0.049$) และพบว่า ข้าราชการทหารที่มีอายุ 40 - 49 ปี มีความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงน้อยกว่าข้าราชการทหารที่มีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญ 0.05 (ผลต่างค่าเฉลี่ย = 0.02, $Sig = 0.030$) สำหรับรายคู่อื่นไม่พบว่ามี ความแตกต่างที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมติฐานที่ 2 ข้าราชการทหารที่มีสถานภาพสมรสที่ต่างกันมีความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกัน พบว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย โดยสถานภาพสมรสที่แตกต่างกันมีผลต่อความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหาร สังกัดกรมสนับสนุน กองพลทหารราบที่ 9 ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($F = 0.990$, $Sig = 0.373$)

สมมติฐานที่ 3 ข้าราชการทหารที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกัน พบว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย โดยระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีผลต่อความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหาร สังกัดกรมสนับสนุน กองพลทหารราบที่ 9 ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($t = -.465$, $Sig = 0.642$)

สมมติฐานที่ 4 ข้าราชการทหารที่มีระดับรายได้ที่ต่างกัน มีความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกัน พบว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย โดยระดับรายได้ที่แตกต่างกันมีผลต่อความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหาร สังกัดกรมสนับสนุน กองพลทหารราบที่ 9 ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($F = 1.640$, $Sig = 0.164$)

สมมติฐานที่ 5 ข้าราชการทหารที่มีระดับยศที่ต่างกัน มีความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกัน พบว่า เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย โดยระดับชั้นยศที่แตกต่างกัน มีผลต่อความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหาร สังกัดกรมสนับสนุน กองพลทหารราบที่ 9 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($t = 2.376$, $Sig = 0.018$)

สมมติฐานที่ 6 ข้าราชการทหารที่สังกัดหน่วยงานที่ต่างกัน มีความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกัน พบว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย โดยหน่วยงานที่สังกัดที่แตกต่างกันมีผลต่อความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหาร สังกัด กรมสนับสนุน กองพลทหารราบที่ 9 ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($F = 1.163$, $Sig = 0.327$)

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความสำคัญของความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่มีต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของข้าราชการทหาร สังกัดกรมสนับสนุน กองพลทหารราบที่ 9 พบว่า ส่วนใหญ่มีการศึกษาดำรงต่ำกว่าปริญญาตรี มีรายได้ 10,001 - 20,000 บาท และระดับยศอยู่ในชั้นประทวน ทั้งนี้ เนื่องมาจากข้าราชการทหาร สังกัดกรมสนับสนุน กองพลทหารราบที่ 9 จะเริ่มรับราชการโดยผ่านการเกณฑ์ทหารหรือสอบบรรจุในระดับชั้นประทวน ซึ่งเป็นชั้นที่ขึ้นเงินเดือนในช่วงเริ่มแรกค่อนข้างน้อยตามเกณฑ์การบรรจุ นอกจากนั้นในช่วงที่เริ่มเข้ารับราชการระดับการศึกษาจะอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จึงทำให้มีวุฒิการศึกษาอยู่ในช่วงต่ำกว่าปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่

ผลการวิเคราะห์ระดับความสำคัญของความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่มีต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติ ด้านการนำมาปรับใช้มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด นั้นแสดงว่า ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำแนวคิดและวิธีการมาปรับใช้ให้เข้ากับการดำเนินชีวิตประจำวันของข้าราชการให้เกิดเป็นรูปธรรมได้ โดยเฉพาะการนำภาคการเกษตรมาปรับใช้ เพราะข้าราชการทหารส่วนใหญ่จะมีพื้นฐานของครอบครัวเป็นเกษตรกรมาก่อน นอกจากด้านเกษตรกรรมแล้วยังสามารถนำอุตสาหกรรมครัวเรือนมาปรับใช้ได้อีกด้วย ส่วนทัศนคติด้านการนำมาใช้ประโยชน์ที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมานั้น เนื่องจากข้าราชการมองว่าเมื่อนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้จะทำให้เกิดประโยชน์ต่อตัวข้าราชการเองได้ไม่มากเท่าที่ควร ทั้งนี้เป็นผลเนื่องมาจากข้าราชการส่วนใหญ่จะที่พักอาศัยในบ้านพักของทางราชการ ทำให้ไม่มีพื้นที่เพียงพอสำหรับการปลูกพืชผักสวนครัว หรือการเลี้ยงสัตว์ เช่น หมู เป็ด และไก่ไว้รับประทานเอง อีกทั้งการดำเนินการดังกล่าวอาจเป็นการรบกวนผู้พักอาศัยข้างเคียง

ได้ อย่างไรก็ตามหากแต่ละครอบครัวสามารถดำเนินการตามแนวทางดังกล่าวได้ จะทำให้ครอบครัวประหยัดค่าใช้จ่ายและเก็บออมได้มากขึ้น

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีผลต่อความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของข้าราชการทหาร สังกัดกรมสนับสนุน กองพลทหารราบที่ 9 แตกต่างกัน พบว่า ด้านสถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระดับรายได้ หน่วยงานที่สังกัดที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของข้าราชการทหาร สังกัดกรมสนับสนุน กองพลทหารราบที่ 9 ส่วนด้านอายุและระดับชั้นยศ พบว่า ทั้งด้านอายุและระดับชั้นยศที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหาร สังกัดกรมสนับสนุน กองพลทหารราบที่ 9 แตกต่างกัน โดยพบว่าข้าราชการทหารที่มีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป มีความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงดีกว่าข้าราชการทหารที่มีอายุ 40 - 49 ปี และอายุ 30 - 39 ปี ทั้งนี้เนื่องจากข้าราชการที่มีอายุมากขึ้นจะมองเห็นถึงความมั่นคงของตัวเองและครอบครัวมากขึ้น เข้าใจถึงหลักการดำเนินชีวิตมากขึ้น มีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบทั้งด้านครอบครัว และหน้าที่การงานมากขึ้น การดำเนินชีวิตก็ต้องมีการวางแผน ดังนั้นการรู้จักนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้กับชีวิตประจำวัน เพราะเห็นว่าหลักปรัชญาดังกล่าว จะช่วยให้ตนเอง และครอบครัวมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

กองพลทหารราบที่ 9 ในฐานะเป็นหน่วยต้นสังกัดของกรมสนับสนุน กองพลทหารราบที่ 9 ควรกำหนดนโยบายให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัด จัดทำโครงการที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยหน่วยควรให้การสนับสนุนงบประมาณและจัดหาวิทยากรมาทำการฝึกอบรมข้าราชการในสังกัด ให้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามความเหมาะสม ตลอดจนกำกับดูแลให้หน่วยขึ้นตรงต่าง ๆ ดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ผลการดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. กองพลทหารราบที่ 9 ควรสอดแทรกแนวทางปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานตามภารกิจของหน่วย ตลอดจนจัดทางงบประมาณ เพื่อสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียง จัดวิทยากรมาทำการฝึกอบรมให้ข้าราชการในสังกัดมีความรู้ ความเข้าใจ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจให้มากขึ้น เพื่อเป็นสวัสดิการให้กับครอบครัวของข้าราชการชั้นผู้น้อย

2. ควรมีตัวแทนของทุกหน่วยงาน เพื่อรับทราบนโยบายของกองพล และนำนโยบายที่ได้มาสื่อสารแก่กำลังพลของแต่ละหน่วยงาน รวมถึงการรับฟังข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ

3. สำหรับกำลังพล ควรให้ความร่วมมือเป็นพิเศษ เพราะแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถช่วยให้ครอบครัว และชุมชนในหน่วยทหารสามารถพึ่งพาตนเองได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

เพื่อให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรมีการทำการศึกษาซ้ำเพื่อเป็นการทดสอบและยืนยันผลการศึกษาดังเดิม
2. การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาความคิดเห็น ในภาพรวมเท่านั้น ดังนั้นจึงควรศึกษากับหน่วยงานหรือฝ่ายที่ใช้งานจริง ๆ เพื่อจะได้ทราบถึงความคิดเห็นอย่างแท้จริง
3. ลักษณะการกำหนดรูปแบบของตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานควรใช้รูปแบบแนวคิดอื่น เพื่อทำการวิจัย ซึ่งจะทำให้เกิดมุมมองหรือทัศนคติใหม่ในการศึกษา